

Stanleyho pohár :)

Stanleyho pohár, necelý meter vysoká a 16 kilogramov vážiaca trofej, ktorú zdobia nesmrtelné príbehy vôle a talentu, splnených snov a výhier.

Všetko začal britský guvernér Kanady lord **Frederick Arthur Stanley**, ktorý 18. marca 1892 zaslal do Ottavy dopis tohto znenia: „Nejaký čas už rozmýšľam, že by bolo vhodné, aby existoval akýsi vyzývavý pohár, o ktorý by každoročne bojovali najlepšie mužstvá tohto britského domínia - Kanady.“

Obratom potom sám zakúpil nenápadnú, asi dvadsať centimetrov vysokú striebornú misu, za ktorú zaplatil desať guinei (necelých 50 kanadských dolárov). Lord Stanley z Prestonu potom paradoxne nevidel ani jediný súťažný zápas a nebol ani pri tom, keď sa klub Montreal Amateur Athletic Association stal v roku 1893 prvým držiteľom jeho ceny vyrobenej v anglickom Sheffielde.

V roku 1926 sa pamätaná nádoba stala vlastníctvom NHL (vznikla v roku 1917) a víťazov bolo čoraz viac. Súčasnú podobu má mýtmi opradená trofej od roku 1958. Pod ovocnou miskou totiž pribúdali podstavce s menami hráčov, trénerov aj manažérov. Najčastejšie, dvadsaťštyrikrát, sa na podstavec pohára dostal Montreal Canadiens.

Individuálny rekordér je ikona „Habs“ Henri Richard s jedenástimi titulmi, avšak najčastejším menom je Jean Beliveau. Ten desaťkrát vyhral ako hráč a sedemkrát ako funkcionár.

Na slávnom Stanley Cupe je zvečnených tiež osem žien, všetko príbuzných šéfov klubov. Zatiaľ jediným „vymazaným“ bol Basil Pocklington, otec majiteľa Edmontonu Oilers v sezóne 1983/1984. Prerýté bolo ešte chybné uvedené meno Adama Deadmarcha na správne Deadmars.

Retušovať by však bolo treba viac. Štítky obsahujú mnoho chýb, podľa ktorých sa šampiónmi NHL stali aj mužstvá „Ilanders, Maple leaes či Bqstqn Bruins“. Montrealský brankár Jacques Plante je na pohári päťkrát, ale jeho meno je zakaždým uvedené nesprávne.

Prvým slovenským rodákom s menom na najslávnejšej trofeji bol chicagský „jastrab“ **Stan Nikita** v roku 1961. V roku 2003 to bol **Jiří Bicek** z New Jersey Devils a roku 2004 **Martin Cibák** z Tamy Bay Lightning.

Existuje aj príručka, ako sa s cenným pohárom má pri oslavách zachádzať. Napríklad nesmie sa s ním ísť na také miesta, kde sa nachádzajú nahé ženy či nad hlavu ho nemá zdvihnúť osoba, ktorá trofej nevyhrala. Pravidlá sú však na to, aby sa porušovali. Pri bujarých oslavách v rôznych kútoch sveta si totiž Stanleyho pohár preskákala už všeličo...

Historiky zo Stanley Cupu

Aj ako nočník

Oslavujúci hokejisti predviedli so Stanleyho pohárom rôzne výstrelky. Obranca Sylvain Lefebvre v ňom v roku 1996 nechal pokrstiť dcéru. Šestnásť rokov predtým zase slávny útočník Mike Gillies do neho dával žrádlo svojmu nemeckému ovčiakovi. No všetkých tromfol v roku 1964 legendárny Red Kelly. Syna Connora fotografoval sediaceho na pohári a malému situácia natoľko pripomenula pohodu na nočníku, že obratom vykonal svoju potrebu. Nie je však známe, či veľkú alebo malú. „Preto sa naša rodina vždy smiala, keď videla, ako hráči pijú zo Stanley Cupu šampanské.“ vyhlásil s úsmevom Kelly.

Posmrtná povera

Torontský obranca Bill Barilko bol po vojne charizmatickou vychádzajúcou hviezdou a slávnym gólom rozhodol v roku 1951 finálovú sériu s Montrealom. Bol to, žiaľ, posledný gól jeho kariéry. V lete vyrazil s kamarátmi na rybolov, ich lietadlo sa zrútilo v lesoch a nikto ich nenašiel. Torontu sa v ďalších sezónach veľmi nedarilo a odrazu bola na svete povera, že Maple Leafs nezískajú trofej, pokiaľ sa neobjaví Barilkovo telo. To bolo nájdené až v roku 1962. A Toronto vtedy naozaj po jedenástočnej pauze zvíťazilo...

Šampióni až k Bushovi

Hokej nepatrí v USA medzi najsledovanejšie športy. Preto niet divu, že úspechy amerických klubov zostali dlho bez povšimnutia. Prezidenti tradične vítali v Bielom dome basketbalistov či bejzbalistov, ale hokejisti tam dlho neboli pozvaní. A to prvýkrát vyhral Stanley Cup tím z USA už v roku 1917. Ignorovali ich Roosevelt, Truman, Eisenhower, Nixon, Carter aj Regan. Až George Bush starší pozval v roku 1991 na slávnostnú recepciu hráčov Pittsburghu Penguins.

Prsteň vo vesmíre

Len jediný hokejista na svete sa môže pochváliť, že jeho prsteň, ktorý na pamiatku získavajú víťazi Stanley Cupu, sa dostal až do vesmíru. Keď sa v roku 1996 chystal kanadský astronaut a veľký hokejový fanúšik Robert Thirsk na cestu s raketoplánom Columbia, zatelefonoval Bobbymu Orrovi, že by si rád od neho zobral nejaký suvení. Čakal bezvýznamný predmet a zostal šokovaný, keď mu poštou prišiel balík s prsteňom s číslom 4, ktorý Orr dostal v roku 1970 za triumf s Bostonom.